

VII.b.4.3. ENERGIA PRIMÀRIA A MENORCA

VII.b.4.3. Energia primària a Menorca 1990-2016.

L'energia primària és la que s'extreu de tots els vectors energètics de l'illa, i es poden dividir entre renovables, com la eòlica i la solar, i no renovables, com per exemple la benzina per cotxes o el fuel emprat per produir electricitat. Així doncs, per exemple, el fuel necessari per a la producció d'energia elèctrica a la central de Maó correspondria a energia primària, en canvi l'energia final correspondria a l'electricitat consumida pels diversos sectors enlloc del fuel usat per generar-la. En el cas dels gasos líquids (butà, propà) hi ha coincidència entre l'energia primària i la final. Aquí s'ha de remarcar que el gas canalitzat està inclòs dintre del "granel". D'altra banda, en el cas de les energies renovables (solar, eòlica i biomassa) de l'illa també hi ha coincidència entre energia primària i final ja que no hi ha un procés de transformació.

L'evolució que han seguit les diferents energies en els últims anys no és uniforme en tots els casos i hi ha diferències depenent del tipus d'energia. L'evolució seguida per les benzines és un cas molt simptomàtic. L'any 90 la benzina consumida era "amb plom" quasi en la seva totalitat, per passar a ser un consum gairebé equilibrat amb la "sense plom" el 1998 i eliminar-se totalment el seu ús l'any 2002. S'observa també un augment molt important en el consum de gasoil A, el qual gairebé es va arribar a triplicar respecte de l'any 90. Un altre canvi observat és l'entrada de les energies renovables l'any 2002 amb la creació del parc eòlic de Milà i posteriorment les dues plantes d'energia solar. Tot i així, el pes de l'energia renovable dins l'energia primària és molt baix, sense arribar a l'1% del total.

S'observa un augment continuat de l'energia primària consumida a l'illa fins el 2008, any en què es produeix el màxim històric i, posteriorment, una davallada important del consum a causa de la crisi econòmica. Fent un anàlisi més detallat, es comprova que els gasos líquids ja van començar a reduir-se el 2006, potser per una substitució de part del butà i propà per energia elèctrica. Els combustibles líquids (benzines i gasoils) van iniciar el seu decreixement cap al 2005, coincidint amb una estabilització i posterior davallada de la intensitat de vehicles que circulen per la carretera general. L'energia elèctrica no és fins el començament de la crisi econòmica que pateix l'inici de les davallades, l'any 2008.

Ara bé, per primer cop des de l'inici de la crisi, el 2015 es comprova un augment de l'energia primària total consumida a l'illa respecte de l'any anterior i un manteniment l'any 2016. Aquest increment és degut a un major consum d'energies no renovables. El consum d'energies renovables, en canvi, es troba patint un descens els 4 darrers anys.

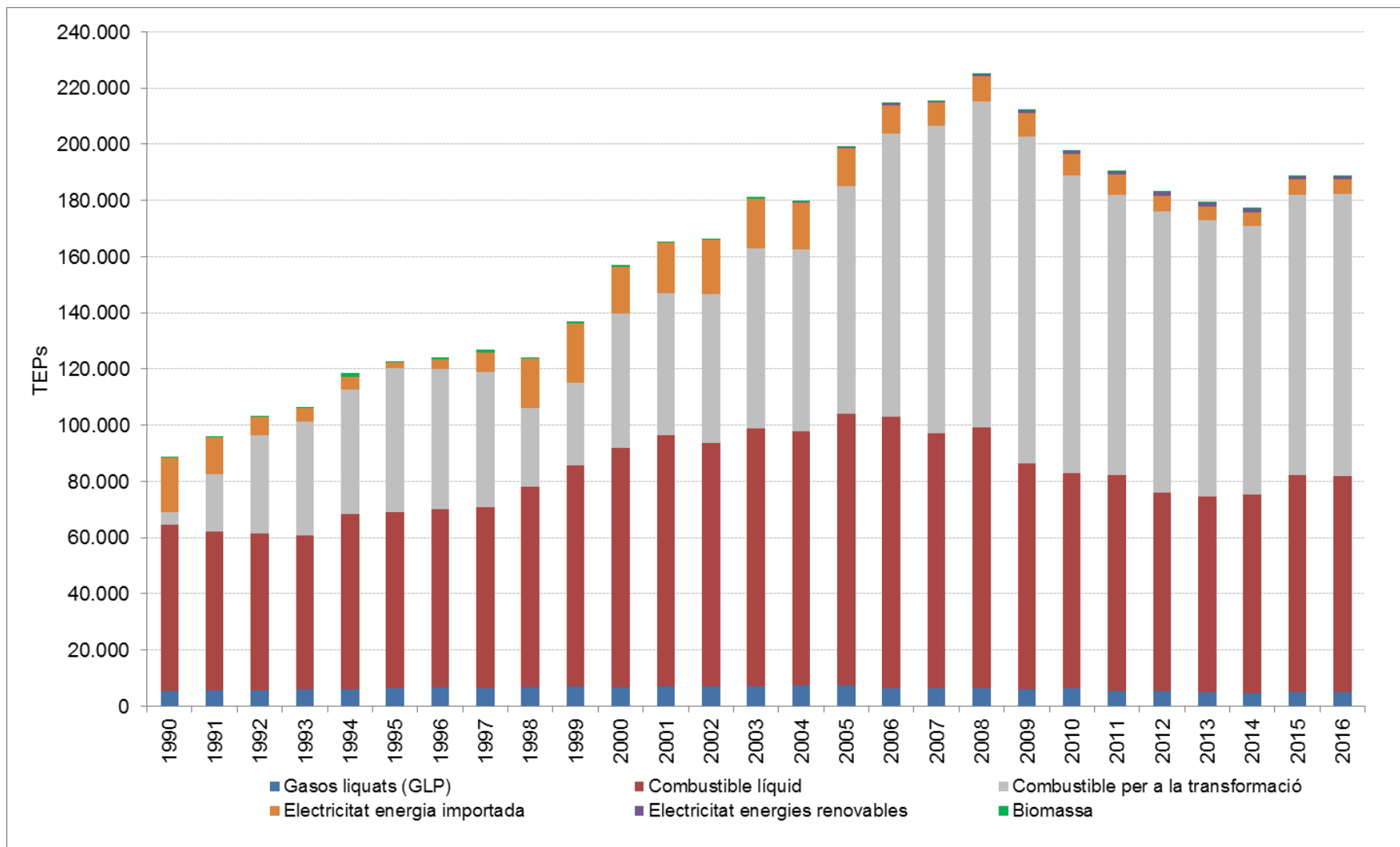
VII.b.4.3. ENERGIA PRIMÀRIA A MENORCA

Taula 1. Energia primària consumida a Menorca. 1990-2016.

Any	Gasos líquats (butà, propà)	Combustible líquid (benzines, gasoils)	Combustible per a transformació (gasoil i fuel per a central tèrmica)	Electricitat importada de Mallorca	Electricitat procedent d'energies renovables (solar, eòlica)	Biomassa	Total
1990	5.450,6	59.180,4	4.281,0	19.509,1	0,0	224,8	88.645,9
1991	5.686,8	56.385,0	20.673,4	12.994,6	0,0	318,5	96.058,3
1992	5.643,2	55.710,5	34.925,8	6.908,4	0,0	345,6	103.533,5
1993	5.873,0	54.919,9	40.600,9	4.591,5	0,0	336,1	106.321,4
1994	6.193,5	62.193,4	44.248,4	4.712,1	0,0	1.151,2	118.498,4
1995	6.434,4	62.615,6	51.206,3	2.025,0	0,0	485,8	122.767,1
1996	6.809,1	63.197,2	49.865,4	3.638,7	0,0	536,3	124.046,6
1997	6.397,4	64.560,9	47.886,9	7.112,4	0,0	1.010,3	126.968,0
1998	6.685,2	71.504,9	27.880,9	17.810,7	0,0	287,8	124.169,4
1999	6.996,9	78.824,6	29.281,8	21.233,0	0,0	531,2	136.867,5
2000	6.809,5	85.187,5	47.565,7	16.860,0	0,0	540,1	156.962,7
2001	6.964,4	89.380,5	50.814,7	17.885,0	0,0	243,5	165.288,1
2002	7.047,8	86.620,0	53.145,0	19.091,1	1,7	218,9	166.124,5
2003	6.990,3	91.871,7	63.966,4	17.847,3	2,0	511,3	181.188,9
2004	7.288,7	90.542,0	64.588,4	16.964,2	324,1	267,0	179.974,5
2005	7.294,8	96.777,2	81.007,0	13.445,0	470,9	182,5	199.177,3
2006	6.530,1	96.548,9	100.709,0	10.213,0	423,6	166,0	214.590,5
2007	6.382,8	90.591,3	109.487,7	8.334,7	493,8	188,1	215.478,4
2008	6.216,7	92.984,2	115.909,6	9.027,0	790,7	198,9	225.127,2
2009	5.994,1	80.369,4	116.260,2	8.471,1	1.089,1	245,1	212.429,0
2010	6.264,2	76.788,8	106.021,1	7.472,8	1.154,8	300,6	198.002,3
2011	5.384,1	76.816,9	99.908,4	7.027,9	1.233,1	264,6	190.635,0
2012	5.279,6	70.827,4	99.905,0	5.653,7	1.302,7	330,0	183.298,4
2013	5.121,9	69.323,5	98.575,3	4.791,8	1.338,0	326,7	179.477,1
2014	4.750,3	70.617,9	95.499,8	4.935,0	1.227,9	366,4	177.397,4
2015	4.962,8	77.158,2	99.845,2	5.509,6	1.152,6	324,8	188.953,1
2016	4.891,3	77.120,2	100.435,9	5.096,2	1.138,9	319,7	189.002,2

Fonts: CLH, AENA, GESA-ENDESA, Red Eléctrica Española, REPSOL GAS S.A, GAS MENORCA S.L, IGNACIO MOLL PONS S.A., D.G. d'Energia Govern de les Illes Balears. Elaboració: OBSAM. Unitats: TEPs.(Tonelades Equivalents de Petrol)

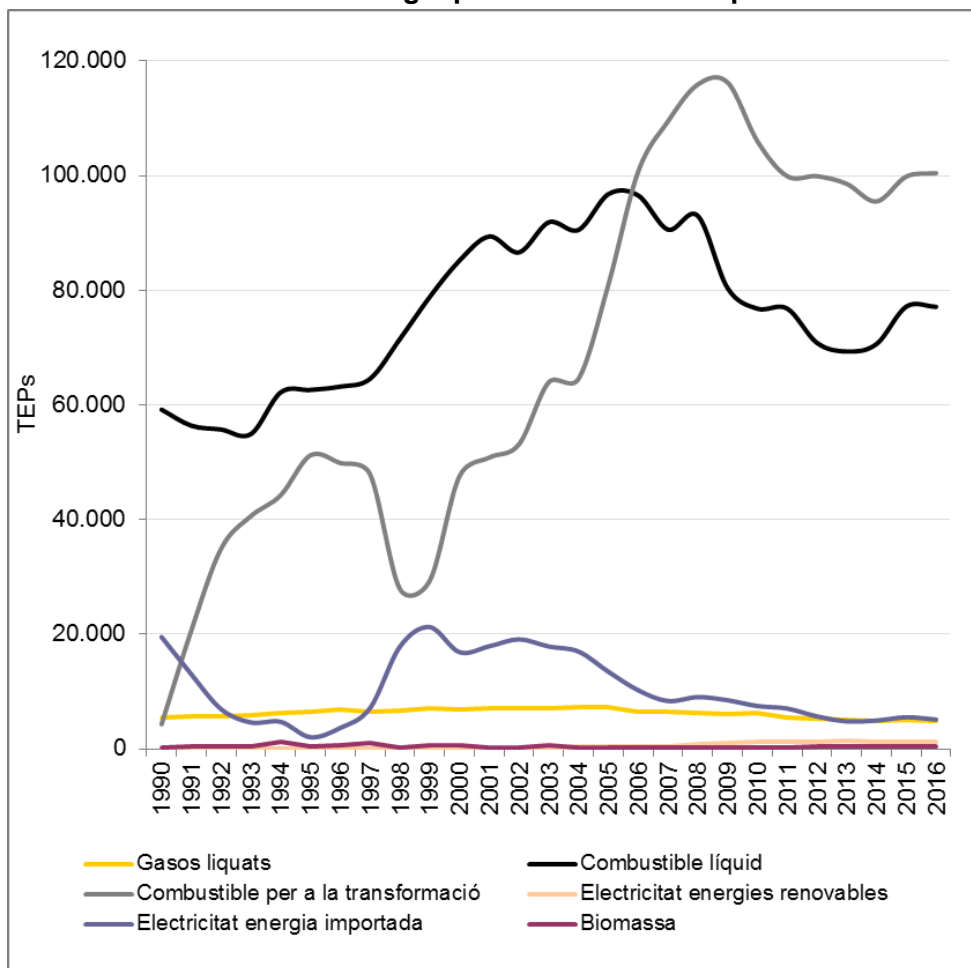
Gràfic 1. Evolució de l'energia primària total anual a Menorca. 1990-2016.

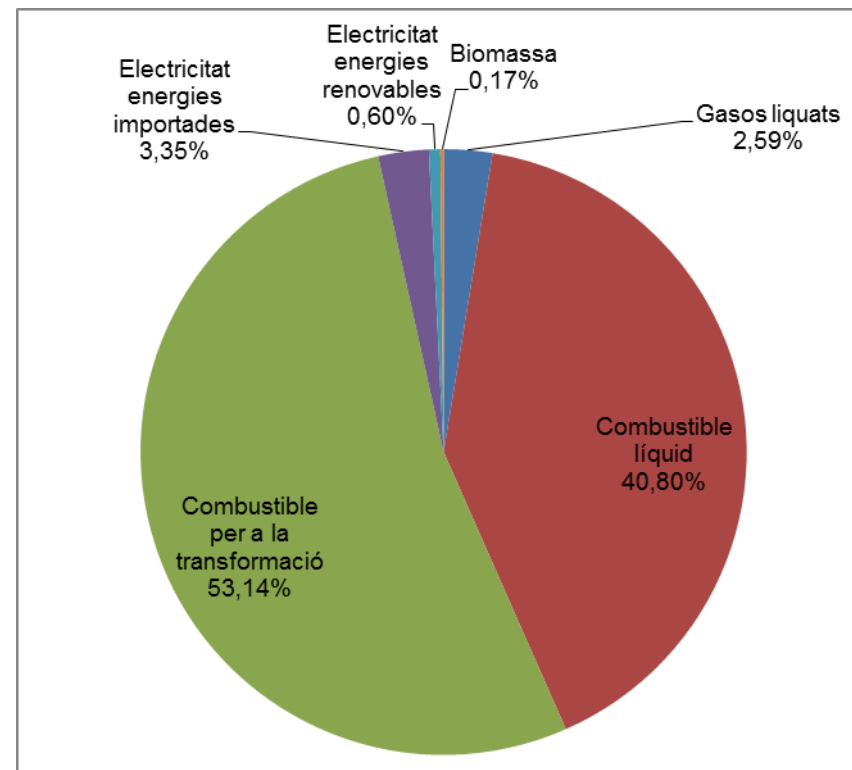
Fonts: CLH, AENA, GESA-ENDESA, Red Eléctrica Española, REPSOL GAS S.A, GAS MENORCA S.L, IGNACIO MOLL PONS S.A., D.G. d'Energia Govern de les Illes Balears. Elaboració: OBSAM. Unitats: TEP (Tonelades Equivalents de Petrol)

VII.b.4.3. ENERGIA PRIMÀRIA A MENORCA

Gràfic 2. Evolució de l'energia primària a Menorca per vectors. 1990-2016.

Gràfic 3. Distribució de l'energia primària a Menorca per vectors. 2016.

Fonts: CLH, AENA, GESA-ENDESA, Red Eléctrica Española, REPSOL GAS S.A, GAS MENORCA S.L, IGNACIO MOLL PONS S.A., D.G. d'Energia Govern de les Illes Balears. Elaboració: OBSAM.

Fonts: CLH, AENA, GESA-ENDESA, Red Eléctrica Española, REPSOL GAS S.A, GAS MENORCA S.L, IGNACIO MOLL PONS S.A., D.G. d'Energia Govern de les Illes Balears. Elaboració: OBSAM.